

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SREDNJEM OBRAZOVANJU I VASPITANJU

Član 1.

U Zakonu o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik RS”, br. 55/13, 101/17, 27/18 – dr. zakon, 6/20, 52/21, 129/21 i 129/21 – dr. zakon), u članu 12. stav 6. menja se i glasi:

„Dodatnu podršku iz stava 4. ovog člana mogu da pružaju i ustanove koje su, u skladu sa zakonom, stekle status model ustanove u sprovođenju inkluzivnog obrazovanja i vaspitanja.”.

St. 7–9. brišu se.

Član 2.

U članu 17. stav 1. menja se i glasi:

„Program zaštite od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i programi prevencije drugih oblika rizičnog ponašanja, kao što su, naročito, upotreba alkohola, duvana, psihoaktivnih supstanci, zavisnost od interneta, video igrice i igara na sreću, maloletnička delinkvencija, sastavni su deo školskog programa i ostvaruju se u skladu sa Zakonom.”

St. 4–6. brišu se.

Član 3.

U članu 27. posle stava 17. dodaje se stav 18, koji glasi:

„Srednja škola osnovana za potrebe unutrašnjih poslova ne organizuje nastavu za učenike na kućnom i bolničkom lečenju, nastavu kod kuće i nastavu na daljinu.”.

Član 4.

U članu 29. u stavu 1. reči: „do 30 učenika” zamenjuju se rečima: „do 28 učenika”.

Član 5.

U članu 30. u stavu 4. posle reči: „zaštita” tačka se zamenjuje zapetom i dodaju se reči: „kao ni ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove kod kog se realizuje praktična nastava (i profesionalna praksa) za učenike srednje škole osnovane za potrebe unutrašnjih poslova.”.

Član 6.

U članu 40. posle stava 4. dodaje se stav 5, koji glasi:

„Izuzetno od st. 1–3. ovog člana, učenik srednje škole osnovane za potrebe unutrašnjih poslova može sticati obrazovanje samo u svojstvu redovnog učenika.”.

Član 7.

U članu 41. stav 5. briše se.

Član 8.

Član 43. menja se i glasi:

„Član 43.

Redovan učenik, njegov roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik može da podnese pismeni zahtev za izdavanje ispisnice, u toku školske godine.

Učenik iz stava 1. ovog člana može da se upiše u drugu školu u roku od sedam dana od dana uručenja ispisnice.

Učenik iz stava 1. ovog člana, koji se ne upiše u školu u propisanom roku, ima pravo da naredne školske godine izvrši ponovni upis u istu školu i u isti razred, osim učenika srednje škole osnovane za potrebe unutrašnjih poslova.

Ukoliko u toku trajanja vaspitno-disciplinskog postupka učenik srednje škole, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik podnese zahtev da se učenik ispiše iz škole, škola će doneti rešenje kojim se izdavanje ispisnice odlaže do okončanja vaspitno-disciplinskog postupka, u skladu sa Zakonom.

Na rešenje iz stava 4. ovog člana učenik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik ima pravo žalbe.

Rešenje iz stava 4. ovog člana škola donosi u roku od dva radna dana od dana podnošenja zahteva.

Prilikom upisivanja učenika u drugu školu u toku školske godine, podaci o izrečenim vaspitnim i vaspitno-disciplinskim merama moraju biti uneti u odgovarajući deo obrasca ispisnice.

Škola u kojoj učenik nastavlja školovanje je u obavezi da prati ponašanje učenika i sprovodi pojačan vaspitni rad, u skladu sa Zakonom.”.

Član 9.

U članu 49. stav 5. posle reči: „nedovoljan (1)” zapeta se zamenjuje tačkom, a reči: „a sve ocene su osim ocene nedovoljan (1) prelazne.” zamenjuju se rečima: „Ocena nedovoljan (1) nije prelazna.”.

Stav 10. menja se i glasi: „Vladanje učenika ocenjuje se brojčano u toku prvog i drugog polugodišta i na kraju školske godine i utiče na opšti uspeh.”

Posle stava 10. dodaje se novi stav 11. koji glasi: „Učenik se ocenjuje najmanje dva puta u polugodištu iz vladanja.”

Dosadašnji st. 11–14. postaju st. 12–15.

Član 10.

Član 50. menja se i glasi:

„Član 50.

Učenik može biti privremeno ili za određenu školsku godinu oslobođen od praktičnog dela nastave fizičkog, odnosno fizičkog i zdravstvenog vaspitanja u celini ili delimično, osim učenika srednje škole osnovane za potrebe unutrašnjih poslova.

Direktor donosi odluku o oslobađanju učenika od praktičnog dela nastave fizičkog, odnosno fizičkog i zdravstvenog vaspitanja na osnovu predloga izabranog lekara.

Učenik koji je oslobođen praktičnog dela nastave fizičkog, odnosno fizičkog i zdravstvenog vaspitanja ocenjuje se na osnovu teorijskih znanja, u skladu sa programom predmeta.”.

Član 11.

U članu 51. stav 1. posle reči: „predviđenog” tačka se zamenjuje zapetom i dodaju se reči: „osim učenika srednje škole osnovane za potrebe unutrašnjih poslova.”.

Član 12.

U članu 52. stav 1. reč: „predmeta” zamenjuje se rečima: „obaveznih predmeta, izbornih programa izuzev verske nastave i građanskog vaspitanja”.

Član 13.

U članu 56. stav 2. reči: „koji polaže popravni ispit u avgustovskom ispitnom roku,” zamenjuje se rečima: „iz stava 1. ovog člana.”.

Član 14.

Naslov iznad člana 57a i član 57a menja se i glasi:

„Državna i međunarodna ispitivanja

Član 57a

Škola je dužna da obezbedi testiranje učeničkih postignuća na državnim ispitivanjima, kao i na međunarodnim ispitivanjima na koja se država obavezala ugovorima.

Bliže uslove za sprovođenje ispitivanja iz stava 1. utvrđuje ministar.”.

Član 15.

U članu 58. posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Učenici srednjih bogoslovskih škola tradicionalnih crkava i verskih zajednica mogu da pristupe polaganju ispita kojim se završava srednje obrazovanje, i to polaganjem srpskog, odnosno maternjeg jezika i književnosti i dva predmeta sa liste opšteobrazovnih predmeta.”

Dosadašnji st. 2–4. postaju st. 3–5.

U dosadašnjem stavu 2. koji postaje stav 3. reči: „Ispiti iz stava 1. ovog člana” zamenjuju se rečima: „Ispiti iz st. 1. i 2. ovog člana”.

Član 16.

U članu 60. posle stava 4. dodaje se stav 5, koji glasi:

„Pravo na polaganje opšte mature ima i lice koje je završilo program iz člana 63a stav 1. ovog zakona.”.

Član 17.

U članu 62. stav 1. reč: „stručnih” briše se, a posle reči: „vaspitanja” tačka se zamenjuje zapetom i dodaju se reči: „u skladu sa standardom kvalifikacije.”

U stavu 2. reč: „umetničkih” briše se, a posle reči: „vaspitanja” tačka se zamenjuje zapetom i dodaju se reči: „u skladu sa standardom kvalifikacije.”

Član 18.

Naslov iznad člana 63a i član 63a menjaju se i glase:

„Program za polaganje opšte mature

Član 63a

Polaznik programa za polaganje opšte mature može biti lice koje je završilo srednje stručno obrazovanje u trogodišnjem trajanju, lice koje je steklo kvalifikaciju na nivou 3 NOKS u neformalnom obrazovanju, lice kome je priznata ekvivalencija, u skladu sa članom 35a Zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije.

Program iz stava 1. ovog člana realizuje se u gimnaziji u trajanju od dve godine, nakon čega polaznik stiče pravo da polaže opštu maturu, u prvom narednom roku u kojem se organizuje.

Troškove pohađanja programa iz stava 1. ovog člana i polaganja opšte mature snosi polaznik.

Polazniku koji je završio program iz stava 1. ovog člana i položio opštu maturu izdaje se javna isprava o položenoj opštoj maturi u skladu sa ovim zakonom, bez sticanja nivoa 4 NOKS/srednjeg obrazovanja u četvorogodišnjem trajanju.

Program iz stava 1. ovog člana, način prijave ispita u izbornom delu opšte mature i ostala pitanja od značaja za pohađanje programa utvrđuje ministar.”

Član 19.

U članu 64. stav 3. menja se i glasi:

„Na osnovu položene stručne, odnosno umetničke mature učenik može da se upiše na studije izvan oblasti iz stava 2. ovog člana, uz polaganje ispita iz određenih opšteobrazovnih nastavnih predmeta koje polaže u izbornom delu stručne, odnosno umetničke mature, a koje utvrdi samostalna visokoškolska ustanova umesto prijemnog ispita, u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje.”

Posle stava 3. dodaje se stav 4. koji glasi:

„Na osnovu položene opšte mature nakon savladanog programa iz člana 63a ovog zakona, kandidat može da se upiše na studije u skladu sa st. 2. i 3. ovog člana bez sticanja srednjeg obrazovanja i vaspitanja u četvorogodišnjem trajanju.”

Član 20.

U članu 71. reči: „nastavnih predmeta” zamenjuju se rečima: „obaveznih predmeta, izbornih programa”, a posle reči: „zaključne ocene iz” dodaju se reči: „obaveznih predmeta, izbornih programa”.

Član 21.

U članu 79. stav 5. posle tačke 5) tačka se zamenjuje tačkom i zapetom i dodaje se tačka 6) koja glasi:

„6) položenoj opštoj maturi u skladu sa ovim zakonom, bez sticanja nivoa 4 NOKS/srednjeg obrazovanja u četvorogodišnjem trajanju.”

Član 22.

U Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik PC”, broj 52/21), član 7. menja se i glasi:

„Član 7.

Zaključno sa školskom 2024/2025. godinom u školi se polaže maturalni ispit za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u četvorogodišnjem trajanju, u skladu sa ovim zakonom i Zakonom.

Počev od školske 2025/2026. godine u školi se polažu stručna, umetnička i opšta matura, u skladu sa ovim zakonom i Zakonom.”

Član 23.

Kandidati koji su položili maturalni ispit po propisima kojima je uređeno polaganje maturalnog ispita za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u četvorogodišnjem trajanju, kao i drugi kandidati, mogu da pristupe polaganju stručne, umetničke i opšte mature, u svrhu rangiranja za upis na visokoškolsku ustanovu.

Bliže uslove od značaja za polaganje ispita iz stava 1. ovog člana utvrđuje ministar.

Član 24.

Podzakonski akt iz člana 18. stav 5. i člana 23. stav 2. ovog zakona doneće se u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primenjuju se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju sadržan je u odredbi člana 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, sistem u oblasti obrazovanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Predlog Zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju (u daljem tekstu: Zakon), čiji je Nacrt pripremila Ministarstvo prosvete, predviđa unapređivanje primene pojedinih zakonskih rešenja u cilju obezbeđivanja i unapređivanja kvaliteta, dostupnosti i pravednosti srednjeg obrazovanja i vaspitanja.

Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju vrši se terminološko usklađivanje sa Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, kao i dopuna tog zakona, koja se odnosi na institute koji su propisani Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja. Usklađivanje se vrši, s obzirom na to da je osnovni tekst Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju donet 2013. godine, a osnovni tekst Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja donet 2017. godine, te se ukazala potreba za usklađivanjem tekstova oba zakona.

Ovim izmenama trebalo bi da budu obuhvaćene odredbe koje se odnose na rokove polaganja završnog ispita za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u trogodišnjem trajanju, maturalnog ispita za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u četvorogodišnjem trajanju, završnog ispita srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja i stručne, umetničke i opšte mature (izmene koje se odnose na član 7. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik RS”, broj 52/21)).

Uz odredbe o polaganju mature i završnog ispita, određene izmene neophodne su u članovima Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju kojima su uređene javne isprave koje izdaje srednja škola, u članovima koji propisuju ocenjivanje, odredbe kojima se prepoznaju specifičnosti srednje škole osnovane za potrebe unutrašnjih poslova, u članovima u kojima se vrši terminološko usklađivanje sa odredbama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja i Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona predložena je izmena člana 12. Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju (u daljem tekstu: Zakon), na taj način da se izbrišu odredbe koje se odnose na lica kompetentna u oblasti inkluzivnog obrazovanja i vaspitanja i škole koje su svojim aktivnostima postale primeri dobre prakse u sprovođenju inkluzivnog obrazovanja i vaspitanja, u skladu sa mišljenjem Državne revizorske institucije.

Državni revizor je sproveo reviziju svrsishodnosti iz oblasti Prevencija i suzbijanje vršnjačkog nasilja u školama (izveštaj o sprovođenju preporuka radi otklanjanja nesvrshodnosti otkrivenih u reviziji prevencija i suzbijanje vršnjačkog nasilja u školama broj i datum izveštaja o reviziji: broj: 400-390/2022-03/24, beograd,

19. decembar 2022. godine). U okviru preporuka koje je dao revizor navodi se primena pomenutih članova tj. utvrđivanje liste lica obučanih za intervenciju i prevenciju nasilja i liste škola primera dobre prakse. U skladu sa navedenim Ministarstvo smatra da navedene stavove članova treba brisati jer:

Sva lica u ustanovama obrazovanja i vaspitanja koja rade sa decom moraju da prolaze obuke u cilju prevencije i zaštite od nasilja (nastavno osoblje, stručni saradnici, sekretar ustanove, stručni saradnici). Takođe, obuka lica za podršku ustanovama u prevenciji i zaštiti je već realizovana kroz institut savetnika spoljnih saradnika za zaštitu od nasilja i diskriminacije tako da takva lica postoje po drugom osnovu.

Listu škole koje su svojim aktivnostima postale primeri dobre prakse u sprovođenju programa zaštite od nasilja nije moguće utvrditi zbog složenosti varijabli koje utiču na ovu praksu (npr. nemaju sve škole jednake resurse i identične polazne uslove važne za prevenciju, a na koje ne mogu da utiču, takođe nije moguće utvrditi listu koja bi važila za svaku školsku godinu jer praksa pokazuje da postoje razlike u primeni programa prevencije u okviru istih škola na godišnjem nivou). Dakle, nije moguće utvrditi listu koja je pouzdana, objektivna i relevantna zbog složenosti samog fenomena nasilja.

Umesto toga ministarstvo će prikupljati primere dobre prakse i upućivati ustanove na horizontalno učenje i razmenu bez pravljenja posebne liste ustanova.

Predložene izmene člana 12. Zakona odnose na stručnu pomoć u oblasti **realizacije inkluzivnog obrazovanja**, dok je obrazloženje ovih izmena (obrazloženje Predloga zakona) dato iz ugla **prevencije i zaštite od nasilja**, uz pozivanje na izveštaj Državne revizorske institucije. **Prevencija i suzbijanje vršnjačkog nasilja u školama**.

Predložene izmene iz člana 1. Predloga zakona imaju svrhu da se obezbedi dodatna podrška u realizaciji inkluzivnog obrazovanja od strane ustanova obrazovanja i vaspitanja koje su razvile dobre prakse, s obzirom da je takva podrška od izuzetnog značaja za sprovođenje i unapređenje inkluzivnog obrazovanja posebno za decu iz osetljivih grupa.

Dodatno, predloženom izmenom prepoznaje se uloga model ustanova, između ostalog, razvoj, održavanje, promovisanje i prenošenje primera izuzetne obrazovne prakse u različitim oblastima, uključujući i realizaciju inkluzivnog obrazovanja.

Članom 2. Predloga zakona predložena je izmena člana 17. Zakona, kao i brisanje odredaba koje se odnose na listu lica obučanih za prevenciju i intervenciju u slučaju nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i drugih oblika rizičnog ponašanja i listu škola koje su svojim aktivnostima postale primeri dobre prakse, u skladu sa mišljenjem Državne revizorske institucije.

Državni revizor je sproveo reviziju svrsishodnosti iz oblasti Prevencija i suzbijanje vršnjačkog nasilja u školama (izveštaj o sprovođenju preporuka radi otklanjanja nesvrsishodnosti otkrivenih u reviziji prevencija i suzbijanje vršnjačkog nasilja u školama broj i datum izveštaja o reviziji: broj: 400-390/2022-03/24, beograd, 19. decembar 2022. godine). U okviru preporuka koje je dao revizor navodi se primena pomenutih članova tj. utvrđivanje liste lica obučanih za intervenciju i prevenciju nasilja i liste škola primera dobre prakse. U skladu sa navedenim Ministarstvo smatra da navedene stavove člana 17. Zakona potrebno je brisati jer, s obzirom da:

Sva lica u ustanovama obrazovanja i vaspitanja koja rade sa decom moraju da prolaze obuke u cilju prevencije i zaštite od nasilja (nastavno osoblje, stručni saradnici, sekretar ustanove, stručni saradnici). Takođe, obuka lica za podršku ustanovama u prevenciji i zaštiti je već realizovana kroz institut savetnika spoljnih saradnika za zaštitu od nasilja i diskriminacije tako da takva lica postoje po drugom osnovu.

Listu škole koje su svojim aktivnostima postale primeri dobre prakse u sprovođenju programa zaštite od nasilja nije moguće utvrditi zbog složenosti varijabli koje utiču na ovu praksu (npr. nemaju sve škole jednake resurse i identične polazne uslove važne za prevenciju, a na koje ne mogu da utiču, takođe nije moguće utvrditi listu koja bi važila za svaku školsku godinu jer praksa pokazuje da postoje razlike u primeni programa prevencije u okviru istih škola na godišnjem nivou). Dakle, nije moguće utvrditi listu koja je pouzdana, objektivna i relevantna zbog složenosti samog fenomena nasilja.

Umesto toga Ministarstvo će prikupljati primere dobre prakse i upućivati ustanove na horizontalno učenje i razmenu bez pravljenja posebne liste ustanova.

Kao jednu od posledica Covid-19 pandemije Institut za mentalno zdravlje identifikuje značajan porast prekomerne upotrebe interneta, video igrice i igara na sreću koje ometaju dnevno funkcionisanje dece i mladih. Zato je od izuzetno važnosti da se ovaj izazov prepozna i adresira kroz programe. Dodatno, uvođenjem očuvanja psihološkog i emocionalnog zdravlja kao pojam ovaj član se u potpunosti usklađuje sa članom 111. Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja. Na ovaj način bi se psihološko i emocionalno zdravlje po prvi put prepoznalo u okviru Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju.

Predložene izmene iz člana 2. Predloga zakona imaju za svrhu da se obezbedi dodatna podrška realizaciji prevencije i zaštite od nasilja i diskriminacije od strane ustanova obrazovanja i vaspitanja koje su razvile dobre prakse, s obzirom da je takva podrška može biti od izuzetnog značaja za razvoj mehanizama prevencije i intervencije u situacijama nasilja i diskriminacije.

Dodatno, predloženom izmenom prepoznaje se uloga model ustanova, između ostalog, razvoj, održavanje, promovisanje i prenošenje primera izuzetne obrazovne prakse u različitim oblastima, uključujući i prevenciju nasilja i nediskriminaciju.

Članom 3. Predloga zakona predviđena je dopuna člana 27. Zakona, kako bi se srednja škola osnovana za potrebe unutrašnjih poslova izuzela u organizaciji nastave za učenike na kućnom i bolničkom lečenju, nastave kod kuće i nastave na daljinu. Dopuna je predložena zbog specifičnosti ove srednje škole.

Članom 4. Predloga zakona predviđena je izmena član 29. Zakona, tako što bi u stavu 1. tog člana smanjio broj učenika sa 30 na 28. Izmena je predložena u sklopu usklađivanja sa merama koje su preporučene za borbu protiv vršnjačkog nasilja.

Članom 5. Predloga zakona predviđena je dopuna člana 30. Zakona, na tak nači da je u stavu 4. izuzeto ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove kao poslodavac kod kog se realizuje praktična nastava (i profesionalna praksa) za učenike srenje škole osnovane za potrebe unutrašnjih poslova. Dopuna je predložena zbog specifičnosti ove srednje škole.

Članom 6. Predloga zakona predviđena je dopuna člana 40. Zakona, u delu u kome je propisano da učenik srednje škole osnovane za potrebe unutrašnjih poslova može sticati obrazovanje samo u svojstvu redovnog učenika, što predstavlja izuzetak od odredbe da učenik srednje škole može da stiče obrazovanje i u svojstvu vanrednog učenika. Dopuna je predložena zbog specifičnosti ove srednje škole.

Članom 7. Predloga zakona predviđena je izmena u članu 41. Zakona, kojim je propisano sticanje svojstva učenika. Stav 5. koji se briše bio je u suprotnosti sa stavom 4. tog člana i ova izmena doprinosi primeni norme u punom obimu.

Članom 8. Predloga zakona predviđena je izmena člana 43. Zakona, kojim je propisano pravo učenika na izdavanje ispisnice i upis u drugu školu. Izmena člana usklađena je sa Nacrtom Zakona o izmenama i dopunama Zakona o

osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, koji je predviđeno da se učeniku protiv koga je pokrenut disciplinski postupak, a koji podnese zahtev za izdavanja ispisnice, zaključkom odlaže izdavanje ispisnice do završetka disciplinskog postupka. Podatak da je protiv učenika sproveden disciplinski postupak unosi se u odgovarajući deo ispisnice. Od odredbe da učenik iz stava 1. ovog člana, koji se ne upiše u drugu školu u propisanom roku od sedam dana, ima pravo da naredne školske godine izvrši ponovni upis u istu školu i u isti razred, izuzeti su učenici srednje škole osnovane za potrebe unutrašnjih poslova.

Članom 9. Predloga zakona predviđena je izmena člana 49. Zakona, na taj način da se taj član uskladi sa odredbama Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja i sa Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, u delu koji se odnosi na ocenjivanje i ocenjivanje vladanja.

Članom 10. Predloga zakona predložena je izmena člana 50. Zakona, na taj način da je predviđeno oslobađanje od nastave fizičkog, odnosno fizičkog i zdravstvenog vaspitanja. Predložene su izmene tog člana kako bi se usaglasio sa odredbama zakona kojim se uređuje osnovno obrazovanje i vaspitanje. Takođe, od odredbe su izuzeti učenici srednje škole osnovane za potrebe unutrašnjih poslova, zbog specifičnosti škole.

Članom 11. Predloga zakona predviđena je dopuna u članu 51. Zakona, kojom su od odredbe o završavanju srednjeg obrazovanja i vaspitanja u roku kraćem od predviđenog izuzeti učenici srednje škole osnovane za potrebe unutrašnjih poslova, zbog specifičnosti škole.

Članom 12. Predloga zakona predviđena je izmena u članu 52. Zakona, koji glasi: „obaveznih predmeta, izbornih programa izuzev verske nastave i građanskog vaspitanja.” Izmjena je izvršena zbog terminološkog usklađivanja sa Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

Članom 13. Predloga zakona predviđena je izmena u članu 56. Zakona. Izmenom u stavu 2. obezbeđeno je da svi učenici koji polažu popravni ispit, bez obzira da li taj ispit polažu u junskom ili avgustovskom roku, imaju pravo na pripremnu nastavu, u skladu sa zakonom.

Članom 14. Predloga zakona predviđena je izmena naslova iznad člana 57a i člana 57a Zakona. Naslov iznad člana glasi: „Državna i međunarodna ispitivanja.” Član glasi: „Škola je dužna da obezbedi testiranje učeničkih postignuća na državnim ispitivanjima, kao i na međunarodnim ispitivanjima na koja se država obavezala ugovorima. Bliže uslove za sprovođenje ispitivanja iz stava 1. utvrđuje ministar.” Izmjena je izvršena zbog terminološkog usklađivanja sa Zakonom o osnovnom obrazovanju i vaspitanju.

Članom 15. Predloga zakona predviđena je izmena u članu 58. Zakona. Dodavanjem novog stava 2. omogućeno je da učenici srednjih bogoslovskih škola tradicionalnih crkava i verskih zajednica mogu da pristupe polaganju ispita kojim se završava srednje obrazovanje, i to polaganjem srpskog, odnosno maternjeg jezika i književnosti i dva predmeta sa liste opšteobrazovnih predmeta. Izmjena je izvršena zbog obezbeđivanja jednoksti u sticanju obrazovanja.

Članom 16. Predloga zakona predviđena je dopuna u članu 60. Zakona u kome je dodat stav 5. koji glasi: „Pravo na polaganje opšte mature ima i lice koje je završilo program iz člana 63a stav 1. ovog zakona.” Ova izmena omogućava bliže određivanje uslova za polaganje opšte mature završavanjem programa za polaganje opšte mature može biti lice koje je završilo srednje stručno obrazovanje u trogodišnjem trajanju, lice koje je steklo kvalifikaciju na nivou 3 noks u neformalnom obrazovanju, lice kome je priznata ekvivalencija, u skladu sa članom 35a Zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija.

Članom 17. Predloga zakona predviđene su izmene u članu 62. st. 2. i 4. Zakona kojima se predviđa da se na stručnoj i umetničkoj maturi proveravaju kompetencije u skladu sa standardom kvalifikacije.

Članom 18. Predloga zakona predviđena je izmena člana 63a Zakona koji glasi: „Polaznik programa za polaganje opšte mature može biti lice koje je završilo srednje stručno obrazovanje u trogodišnjem trajanju, lice koje je steklo kvalifikaciju na nivou 3 noks u neformalnom obrazovanju, lice kome je priznata ekvivalencija, u skladu sa članom 35a Zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija. Program iz stava 1. ovog člana realizuje se u gimnaziji u trajanju od dve godine, nakon čega polaznik stiče pravo da polaže opštu maturu, u prvom narednom roku u kojem se organizuje. troškove pohađanja programa iz stava 1. ovog člana i polaganja opšte mature snosi polaznik. Polazniku koji je završio program iz stava 1. ovog člana i položio opštu maturu izdaje se javna isprava o položenoj opštoj maturi u skladu sa ovim zakonom, bez sticanja nivoa 4 NOKS/srednjeg obrazovanja u četvorogodišnjem trajanju. Program iz stava 1. ovog člana, način prijave ispita u izbornom delu opšte mature i ostala pitanja od značaja za pohađanje programa utvrđuje ministar.“. Izmjena je predložena u skladu sa predloženim izmenama Zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija.

Članom 19. Predloga zakona predviđena je dopuna u članu 64. Zakona, gde je predložena izmena stava 3. i dodat stav 4. koji glase: „Na osnovu položene stručne, odnosno umetničke mature učenik može da se upiše na studije izvan oblasti iz stava 2. ovog člana, uz polaganje ispita iz određenih opšteobrazovnih nastavnih predmeta koje polaže u izbornom delu stručne, odnosno umetničke mature, a koje utvrdi samostalna visokoškolska ustanova umesto prijemnog ispita, u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje. Na osnovu položene opšte mature nakon savladanog programa iz člana 63a ovog zakona, kandidat može da se upiše na studije u skladu sa st. 2. i 3. ovog člana bez sticanja srednjeg obrazovanja i vaspitanja u četvorogodišnjem trajanju.“. Izmjenama je izvršeno usklađivanje sa Nacrtom Zakona o izmenama i dopunama Zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija, u delu koji se odnosi na mogućnost upisa u visokoškolsku ustanovu.

Članom 20. Predloga zakona predviđene su izmene u članu 71. kojim je izvršeno terminološka usklađivanja sa Zakonom o osnovama sistema obrazovanja.

Članom 21. Predloga zakona predviđena je dopuna u članu 79. kojom je u stavu 5. dodata tačka 6) kojom se propisuje da škola izdaje javnu ispravu (uverenje) za lice koje položi program iz člana 63a Zakona.

Članom 22. Predloga zakona predviđene su dopune u samostalnom članu 7. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik RS”, broj 52/21), kojima je usklađen režim polaganja opšte, stručne i umetničke mature i završnog ispita u srednjem obrazovanju, sa odredbama Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja. Preduslov za kvalitetno sprovođenje ispita kojima se završava srednje obrazovanje (državne mature) je da se u potpunosti obezbede uslovi za njihovo sprovođenje. U prethodnom periodu obavljani su mnogobrojni različiti poslovi i aktivnosti u cilju obezbeđivanja uslova za sprovođenje državne mature: izmenjeni su propisi iz oblasti obrazovanja radi definisanja poslova Centra za ispite pri Zavodu za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, pripremljeni su zadaci iz predmeta koji se polažu na državnoj maturi, obavljani razgovori sa rektorima i dekanima, sprovedena prva proba polaganja državne mature (koja je bila zakazana za kraj maja i početak juna 2023. godine) kroz koju će se nastavnici i učenici svih srednjih škola upoznati sa načinom i procedurama sprovođenja državne mature, sve aktivnosti su predstavljene u medijima i svakodnevno se radi na navedenim poslovima. Ipak, da bi državna matura bila sprovedena u punom kapacitetu i omogućila ostvarivanje svih prava kandidata koji pristupe polaganju, potrebno je sprovesti dodatne poslove u narednom periodu. Potrebno je ojačati

kapacitete Centra za ispite (prostorne, kadrovske i materijalne), na čemu je dosad urađeno dosta, ali je potrebno uložiti i dodatne napore. Zatim, da bi se ostvarila prava iz Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju o upisu na visokoškolsku ustanovu bez polaganja prijemnog ispita posle položene državne mature, neophodno je bilo da se po Zakonu o visokom obrazovanju visokoškolske ustanove izjasne koji se ispiti sa opšte, stručne i umetničke mature vrednuju prilikom upisa na studije i kriterijume na osnovu kojih se obavlja klasifikacija i izbor kandidata za upis na studije, do 31. avgusta 2022. godine, što većina visokoškolskih ustanova nije ispoštovala u zadatom roku. Većina visokoškolskih ustanova koje prvi put uvode ispite sklonosti nisu javno objavile šta ti ispiti podrazumevaju niti šta je sadržaj tih ispita. Takođe, softver koji izrađuje Comtrade, čija je uloga da podrži sve poslove vezane za sprovođenje državne mature i upis učenika na visokoškolske ustanove, još uvek je u fazi razvoja i povezivanja sa registrima koji se vode u okviru JISP-a, gde se svakodnevno rešavaju situacije koje otežavaju rad softvera. Zbirke zadataka čiji je cilj vežba i pomoć učenicima u pripremi državne mature su još uvek u pripremi, radi se na odabiru zadataka koji bi postignuća učenika u srednjem obrazovanju prikazali u najboljem svetlu. Priprema zbirke je takođe u nadležnosti Centra za ispite i potrebna su finansijska sredstva, koja će biti obezbeđena u Zakonu o budžetu Republike Srbije za određenu godinu. Pripremaju se i podzakonski akti i uputstva za detaljno upoznavnje svih učesnika o svim procedurama i aktivnostima u sprovođenju državne mature, kroz roditeljske sastanke, sastanke sa učenicima i obuku nastavnika za sprovođenje državne mature. Istovremeno se analiziraju i pitanja ko će štampati testove, kako i gde će se pakovati i distribuirati po školama i kolika je cena obavljanja tih poslova. Imajući u vidu sve navedene razloge, predlaže se da se rok za početak sprovođenja državne mature pomeri za školsku 2025/2026. godinu. Do tog trenutka će se neprekidno obavljati svi poslovi pripreme polaganja državne mature i obaviće se i dodatna probna testiranja za učenike koji će i polagati državnu maturu, sa pripremljenim zbirkama i logistikom koja prati sprovođenje državne mature, u cilju što kvalitetnije pripreme svih učesnika. Obavljeni su i sastanci sa svim direktorima srednjih škola, koji su obavezani da kontinuirano obavljaju sastanke sa zaposlenima, u svrhu pripreme za sprovođenje državne mature. Nastavlja se i saradnja sa visokoškolskim ustanovama i dodatno uređivanje svih akata koji se primenjuju u postupku sprovođenja državne mature. Napominjemo da završni ispit u trogodišnjem srednjem obrazovanju počinje sa sprovođenjem na kraju školske 2022/2023. godine.

Članom 23. Predloga zakona predložena je odredba da kandidati koji su položili maturalni ispit po propisima kojima je uređeno polaganje maturalnog ispita za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u četvorogodišnjem trajanju, kao i drugi kandidati, mogu da pristupe polaganju stručne, umetničke i opšte mature, u svrhu rangiranja za upis na visokoškolsku ustanovu. Stavom 2. propisano je da bliže uslove od značaja za polaganje ispita iz stava 1. utvrđuje ministar.

Članom 24. Predloga zakona predviđene su prelazne odredbe. Stavom 1. propisano je da će se podzakonski akti iz čl. 18. i 23. ovog zakona (član 63a stav 5. i član 22.) doneti u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Stavom 2. propisano je da do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primenjuju se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Članom 25. Predloga zakona predviđeno je stupanje na snagu Zakona osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

U skladu sa odredbama člana 40. stav 2. i člana 46. stav 6. Poslovnika Vlade („Službeni glasnik RS”, br. 61/06 - prečišćen tekst, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14 i 8/19 - dr.uredba), uz Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju, Analiza efekata zakona nije priložena uz ostale dokumente prilikom slanja na mišljenje Republičkom sekretarijatu za javne politike. Republički sekretarijat za javne politike je mišljenjem broj: 011-00-85/2023-02 od 17.07.2023. godine zaključio da ne treba da se priloži izveštaj o sprovedenoj analizi efekata, s obzirom na to da se vrši usaglašavanje sa Nacrtom Zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja i Nacrtom Zakona o izmenama i dopunama Zakona o Nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije, uz koje su dostavljeni izveštaji o sprovedenoj analizi efekata propisa.

**PREGLED ODREĐABA
ZAKONA O SREDNJEM OBRAZOVANJU I VASPITANJU
KOJE SE MENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU**

Dodatna podrška u obrazovanju i vaspitanju

Član 12.

Za učenika i odraslog kome je zbog smetnji u razvoju i invaliditeta, specifičnih teškoća u učenju, socijalne uskraćenosti, rizika od ranog napuštanja školovanja i drugih razloga potrebna dodatna podrška u obrazovanju i vaspitanju, škola obezbeđuje otklanjanje fizičkih i komunikacijskih prepreka i zavisno od potreba, donosi i individualni obrazovni plan, u skladu sa Zakonom.

Cilj dodatne podrške u obrazovanju i vaspitanju jeste postizanje optimalnog uključivanja učenika i odraslih u redovan obrazovno-vaspiti rad, osamostaljivanje u vršnjačkom kolektivu i njegovo napredovanje u obrazovanju i priprema za svet rada.

Učenik i odrasli iz stava 1. treba da ispunjava zdravstvene uslove koji odgovaraju zahtevima zanimanja.

Za ostvarivanje dodatne podrške u obrazovanju i vaspitanju, direktor, nastavnik, stručni saradnik, vaspitač, pedagoški i andragoški asistent i roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, može da dobije posebnu stručnu pomoć u pogledu sprovođenja inkluzivnog obrazovanja i vaspitanja.

Radi ostvarivanja dodatne podrške u obrazovanju i vaspitanju, škola ostvaruje saradnju sa organima jedinice lokalne samouprave, organizacijama, ustanovama i udruženjima.

~~Posebnu stručnu pomoć iz stava 4. ovog člana mogu da pružaju lica kompetentna u oblasti inkluzivnog obrazovanja i vaspitanja i škole koje su svojim aktivnostima postale primeri dobre prakse u sprovođenju inkluzivnog obrazovanja i vaspitanja.~~

~~DODATNU PODRŠKU IZ STAVA 4. OVOG ČLANA MOGU DA PRUŽAJU I USTANOVE KOJE SU, U SKLADU SA ZAKONOM, STEKLE STATUS MODEL USTANOVE U SPROVOĐENJU INKLUZIVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA.~~

~~Liste lica i škola iz stava 6. ovog člana utvrđuje ministar.~~

~~Bliže uslove za utvrđivanje lista iz stava 7. ovog člana, propisuje ministar.~~

~~Liste iz stava 7. ovog člana objavljuju se na zvaničnoj internet strani Ministarstva.~~

Program zaštite od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i programi prevencije drugih oblika rizičnog ponašanja

Član 17.

~~Program zaštite od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i programi prevencije drugih oblika rizičnog ponašanja, kao što su, naročito, upotreba alkohola, duvana, psihoaktivnih supstanci, maloletnička delinkvencija, sastavni su deo školskog programa i ostvaruju se u skladu sa Zakonom.~~

~~PROGRAM ZAŠTITE OD NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA I PROGRAMI PREVENCIJE DRUGIH OBLIKA RIZIČNOG PONAŠANJA, KAO ŠTO SU, NAROČITO, UPOTREBA ALKOHOLA, DUVANA, PSIHOAKTIVNIH SUPSTANCI, ZAVISNOST OD INTERNETA, VIDEO IGRICA I IGARA NA SREĆU, MALOLETNIČKA DELINKVENCIJA, SASTAVNI SU DEO ŠKOLSKOG PROGRAMA I OSTVARUJU SE U SKLADU SA ZAKONOM.~~

Programi iz stava 1. ovog člana ostvaruju se kroz različite nastavne i slobodne aktivnosti sa učenicima, zaposlenima, roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnicima, u saradnji sa jedinicom lokalne samouprave, u skladu sa utvrđenim potrebama.

U ostvarivanje programa iz stava 1. ovog člana uključuju se i fizička i pravna lica sa teritorije jedinice lokalne samouprave, ustanove u oblasti kulture i sporta, vršnjački posrednici, kao i lica obučena za prevenciju i intervenciju u slučaju nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i drugih oblika rizičnog ponašanja.

~~Listu lica obučenih za prevenciju i intervenciju u slučaju nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i drugih oblika rizičnog ponašanja i listu škola koje su svojim aktivnostima postale primeri dobre prakse u sprovođenju programa iz stava 1. ovog člana, utvrđuje ministar.~~

~~Bliže uslove za utvrđivanje lista iz stava 4. ovog člana, propisuje ministar.~~

~~Liste iz stava 4. ovog člana objavljuju se na zvaničnoj internet strani Ministarstva.~~

Nastava za učenike na kućnom i bolničkom lečenju, nastava kod kuće i nastava na daljinu

Član 27.

Škola može da organizuje obrazovno-vaspitni rad kao poseban oblik rada za učenike na dužem kućnom i bolničkom lečenju uz saglasnost Ministarstva.

Za učenike koji zbog većih zdravstvenih problema ili hroničnih bolesti ne mogu da pohađaju nastavu duže od tri nedelje, nastava se organizuje u kućnim uslovima, odnosno u zdravstvenoj ustanovi.

Roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik dužan je da o potrebi organizovanja nastave za učenika na dužem kućnom i bolničkom lečenju obavesti školu.

Roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik ima pravo da svom detetu omogući sticanje srednjeg obrazovanja i vaspitanja kod kuće, uz obezbeđivanje stvarnih troškova obrazovanja i vaspitanja.

Roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik dužan je da do kraja nastavne godine pismeno obavesti školu u koju je učenik upisan o nameri da za svoje dete od sledeće školske godine organizuje nastavu kod kuće.

Škola iz stava 5. ovog člana dužna je da organizuje polaganje razrednih ispita iz svih predmeta u skladu sa planom i programom nastave i učenja.

Srednje obrazovanje i vaspitanje kod kuće mora da obezbedi ostvarivanje propisanih ciljeva, ishoda i standarda obrazovnih postignuća.

Za učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom koji stiče srednje obrazovanje i vaspitanje kod kuće ostvarivanjem IOP-a 2, obrazovanje i vaspitanje kod kuće obezbeđuje ostvarivanje prilagođenih ciljeva i ishoda.

Roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik može da podnese pismeni obrazloženi zahtev za organizovanje nastave na daljinu, za svaku školsku godinu.

O nastavi na daljinu škola odlučuje na osnovu svih uslova potrebnih za ovaj vid obrazovanja i vaspitanja.

Za organizovanje nastave na daljinu škola podnosi zahtev Ministarstvu za dobijanje saglasnosti za organizovanje nastave na daljinu.

Nastava na daljinu mora da obezbedi ostvarivanje propisanih ciljeva, ishoda i standarda obrazovnih postignuća.

Za učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom za koga je organizovana nastava na daljinu, a stiče srednje obrazovanje i vaspitanje ostvarivanjem IOP-a 2, nastava na daljinu obezbeđuje ostvarivanje prilagođenih ciljeva i ishoda.

Škola vodi evidenciju o obrazovanju i vaspitanju učenika na kućnom i bolničkom lečenju, koji stiču srednje obrazovanje i vaspitanje kod kuće i koji stiču srednje obrazovanje i vaspitanje nastavom na daljinu.

Evidencija iz stava 14. ovog člana čini sastavni deo evidencije o učeniku iz člana 70. ovog zakona.

Način organizovanja nastave za učenike na dužem kućnom i bolničkom lečenju propisuje ministar.

Bliže uslove za ostvarivanje i način osiguranja kvaliteta i vrednovanja nastave kod kuće i nastave na daljinu, propisuje ministar.

SREDNJA ŠKOLA OSNOVANA ZA POTREBE UNUTRAŠNJIH POSLOVA NE ORGANIZUJE NASTAVU ZA UČENIKE NA KUĆNOM I BOLNIČKOM LEČENJU, NASTAVU KOD KUĆE I NASTAVU NA DALJINU.

Broj učenika u odeljenju

Član 29.

Nastava se izvodi u odeljenju ~~do 30 učenika~~, DO 28 UČENIKA u grupi, odnosno pojedinačno, u skladu sa školskim programom.

U jednom odeljenju mogu da budu najviše dva učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.

Broj učenika utvrđen u stavu 1. ovog člana umanjuje se za dva po učeniku koji srednje obrazovanje i vaspitanje stiče ostvarivanjem individualnog obrazovnog plana, odnosno za tri po učeniku koji srednje obrazovanje i vaspitanje stiče ostvarivanjem individualnog obrazovnog plana sa prilagođenim i izmenjenim sadržajima i ishodima učenja.

U odeljenju, odnosno vaspitnoj grupi učenika u školama za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom može biti od šest do 12 učenika, a za praktičnu nastavu do šest učenika.

Praktična nastava i profesionalna praksa

Član 30.

Praktična nastava i profesionalna praksa ostvaruju se: u školi, kod poslodavca ili kombinovano delom u školi, a delom kod poslodavca, u skladu sa planom i programom nastave i učenja.

Praktična nastava i profesionalna praksa koja se ostvaruje kombinovano delom u školi a delom kod poslodavca, može se realizovati kod poslodavca najviše u obimu od 25% od ukupnog obima časova praktične nastave i profesionalne prakse, o čemu škola i poslodavac zaključuju ugovor.

Praktična nastava i profesionalna praksa koja se ostvaruje kod poslodavca ostvaruje se kao učenje kroz rad, u skladu sa zakonom kojim se uređuje dualno obrazovanje.

Poslodavcem u smislu stava 2. ovog člana ne smatra se zdravstvena ustanova i ustanova socijalne zaštite čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, kod koje se realizuje praktična nastava i profesionalna praksa za obrazovne profile u području rada zdravstvo i socijalna zaštita, KAO NI MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE KOD KOG SE REALIZUJE PRAKTIČNA NASTAVA (I PROFESIONALNA PRAKSA) ZA UČENIKE SREDNJE ŠKOLE OSNOVANE ZA POTREBE UNUTRAŠNJIH POSLOVA.

Za učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom obezbeđuje se prilagođavanje radnog mesta u odnosu na njegove mogućnosti i vrstu invaliditeta u okviru praktične nastave.

Ugovor iz stava 2. ovog člana poslodavac dostavlja Privrednoj komori Srbije, u roku od osam dana od dana zaključenja ugovora.

Način sprovođenja praktične nastave i profesionalne prakse iz stava 1. ovog člana, sadržaj i elemente ugovora iz stava 2. ovog člana i druga pitanja vezana za ostvarivanje praktične nastave i profesionalne prakse uređuje ministar.

Redovan i vanredan učenik

Član 40.

Redovan učenik prvog razreda škole je lice koje je upisano u prvi razred radi sticanja srednjeg obrazovanja i vaspitanja ili obrazovanja za rad i mlađe je od 17 godina, a vanredan učenik prvog razreda škole je lice upisano u prvi razred srednjeg obrazovanja i vaspitanja ili obrazovanja za rad i starije je od 17 godina.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, lice mlađe od 17 godina može da stiče srednje obrazovanje i vaspitanje ili obrazovanje za rad u svojstvu vanrednog učenika, ako opravda nemogućnost redovnog pohađanja nastave, uz saglasnost ministra, i to:

- 1) lice koje se profesionalno bavi sportom;
- 2) lice čija priroda bolesti objektivno ne dozvoljava redovno pohađanje nastave;
- 3) u drugim opravdanim slučajevima kada objektivne okolnosti ne dozvoljavaju redovno pohađanje nastave.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, lice starije od 17 godina koje je prethodne školske godine završilo osnovnu školu u trajanju od osam godina, može u narednoj školskoj godini da se upiše u školu u svojstvu redovnog učenika, u skladu sa podzakonskim aktom kojim se uređuje upis učenika u školu.

Planom i programom nastave i učenja za muzičko, odnosno baletsko obrazovanje i vaspitanje i za obrazovanje i vaspitanje učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom može se utvrditi druga starosna granica za upis u školu i za sticanje svojstva redovnog učenika.

IZUZETNO OD ST. 1-3. OVOG ČLANA, UČENIK SREDNJE ŠKOLE OSNOVANE ZA POTREBE UNUTRAŠNJIH POSLOVA MOŽE STICATI OBRAZOVANJE SAMO U SVOJSTVU REDOVNOG UČENIKA.

Član 41.

Svojstvo redovnog, odnosno vanrednog učenika stiče se upisom u školu svake školske godine, pod uslovima utvrđenim Zakonom i ovim zakonom.

Redovan učenik iz stava 1. ovog člana ima pravo da se upiše u odgovarajući razred najkasnije do 31. avgusta, osim ako je započet postupak po zahtevu za zaštitu prava učenika ili vaspitno-disciplinski postupak, kada se vrši upis po okončanju postupka.

Lice o čijem se pravu na priznavanje strane školske isprave odlučuje prema odredbama zakona koji uređuje nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije, može biti uslovno upisano u naredni razred ukoliko postupak priznavanja nije okončan do isteka roka za upis učenika u školu.

Vanredni učenik iz stava 1. ovog člana ima pravo da se upiše u odgovarajući razred u toku školske godine.

~~Vanredni učenik iz stava 1. ovog člana ne može završiti započeti razred u roku kraćem od godinu dana.~~

Izuzetno, redovan učenik srednjeg obrazovanja i vaspitanja koji nije položio popravni ispit, može da završi započeti razred u istoj školi naredne školske godine, u svojstvu vanrednog učenika, ponovnim polaganjem nepoloženog ispita, uz obavezu plaćanja naknade stvarnih troškova koje utvrdi škola. Kada završi razred, vanredan učenik ima pravo da se u istoj školskoj godini upiše u naredni razred, u istom svojstvu.

Ispisivanje iz škole i ponovno upisivanje u školu

~~Član 43.~~

~~Redovan učenik koji se ispisao iz škole u toku školske godine može da se upiše u drugu školu u roku od sedam dana od dana uručenja ispisnice.~~

~~Učenik iz stava 1. ovog člana, koji se ne upiše u školu u propisanom roku, ima pravo da naredne školske godine izvrši ponovni upis u istu školu i u isti razred.~~

ČLAN 43.

REDOVAN UČENIK, NJEGOV RODITELJ ODNOSNO DRUGI ZAKONSKI ZASTUPNIK MOŽE DA PODNESE PISMENI ZAHTEV ZA IZDAVANJE ISPISNICE, U TOKU ŠKOLSKE GODINE.

UČENIK IZ STAVA 1. OVOG ČLANA MOŽE DA SE UPIŠE U DRUGU ŠKOLU U ROKU OD SEDAM DANA OD DANA URUČENJA ISPISNICE.

UČENIK IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, KOJI SE NE UPIŠE U ŠKOLU U PROPISANOM ROKU, IMA PRAVO DA NAREDNE ŠKOLSKE GODINE IZVRŠI PONOVI UPIS U ISTU ŠKOLU I U ISTI RAZRED, OSIM UČENIKA SREDNJE ŠKOLE OSNOVANE ZA POTREBE UNUTRAŠNJIH POSLOVA.

UKOLIKO U TOKU TRAJANJA VASPITNO-DISCIPLINSKOG POSTUPKA UČENIK SREDNJE ŠKOLE, RODITELJ, ODNOSNO DRUGI ZAKONSKI ZASTUPNIK PODNESE ZAHTEV DA SE UČENIK ISPIŠE IZ ŠKOLE, ŠKOLA ĆE DONETI REŠENJE KOJIM SE IZDAVANJE ISPISNICE ODLAŽE DO OKONČANJA VASPITNO-DISCIPLINSKOG POSTUPKA, U SKLADU SA ZAKONOM.

NA REŠENJE IZ STAVA 4. OVOG ČLANA UČENIK, RODITELJ, ODNOSNO DRUGI ZAKONSKI ZASTUPNIK IMA PRAVO ŽALBE.

REŠENJE IZ STAVA 4. OVOG ČLANA ŠKOLA DONOSI U ROKU OD DVA RADNA DANA OD DANA PODNOŠENJA ZAHTEVA.

PRILIKOM UPISIVANJA UČENIKA U DRUGU ŠKOLU U TOKU ŠKOLSKE GODINE, PODACI O IZREČENIM VASPITNIM I VASPITNO-DISCIPLINSKIM MERAMA MORAJU BITI UNETI U ODGOVARAJUĆI DEO OBRASCA ISPISNICE.

ŠKOLA U KOJOJ UČENIK NASTAVLJA ŠKOLOVANJE JE U OBAVEZI DA PRATI PONAŠANJE UČENIKA I SPROVODI POJAČAN VASPITNI RAD U SKLADU SA ZAKONOM.

Uspeh učenika i ocena

Član 49.

Uspeh učenika ocenjuje se iz predmeta i vladanja.

Ocenjivanje je javno i svaka ocena mora odmah da bude obrazložena učeniku.

Učenik se ocenjuje najmanje tri puta u polugodištu. Izuzetno, ukoliko je nedeljni fond nastavnog predmeta jedan čas, učenik se ocenjuje najmanje dva puta u polugodištu.

U toku školske godine ocenjivanje je opisno i broičano i vrši se na osnovu praćenja napredovanja učenika u savlađivanju školskog programa, a na osnovu ishoda i standarda postignuća. Zaključna ocena iz predmeta jeste broičana i izvodi se na kraju prvog i drugog polugodišta. Učenik sa smetnjama u razvoju i invaliditetom kome su tokom obrazovanja prilagođavani ciljevi i ishodi učenja ocenjuje se u skladu sa njima.

Brojčane ocene učenika u pojedinim nastavnim predmetima su: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1)., ~~a sve ocene su osim ocene nedovoljan (1) prelazne.~~ OCENA NEDOVOLJAN (1) NIJE PRELAZNA.

Učenik koji na kraju školske godine ima prelazne ocene iz svakog nastavnog predmeta prelazi u naredni razred.

U školama koje ostvaruju poseban ili međunarodni program, za koje Ministarstvo utvrdi da ostvarivanje tog programa obezbeđuje ostvarivanje standarda za završetak srednjeg obrazovanja i vaspitanja i za koje škola koja ih ostvaruje poseduje sertifikat međunarodno priznatog udruženja škola koje ostvaruju isti program, učenik se ocenjuje u skladu sa programom koji se ostvaruje.

Uspeh učenika iz izbornih programa verska nastava i građansko vaspitanje ocenjuje se opisno.

Ocena iz izbornih programa, izuzev verske nastave i građanskog vaspitanja, je brojčana i utiče na opšti uspeh učenika.

~~Ocena iz vladanja tokom godine izražava se opisno i to: primerno, vrlo dobro, dobro, dovoljno i nezadovoljavajuće.~~

VLADANJE UČENIKA OCENJUJE SE BROJČANO U TOKU PRVOG I DRUGOG POLUGODIŠTA I NA KRAJU ŠKOLSKE GODINE I UTIČE NA OPŠTI USPEH.

UČENIK SE OCENJUJE NAJMANJE DVA PUTA U POLUGODIŠTU IZ VLADANJA.

Zaključna ocena iz vladanja izražava se brojčanom ocenom i to: primerno (5), vrlo dobro (4), dobro (3), zadovoljavajuće (2) i nezadovoljavajuće (1) i utiče na opšti uspeh učenika.

Vladanje vanrednog učenika ne ocenjuje se.

Zaključnu ocenu na predlog predmetnog nastavnika i ocenu iz vladanja na predlog odeljenjskog starešine utvrđuje odeljenjsko veće.

Način, postupak i kriterijume ocenjivanja uspeha iz pojedinačnih predmeta i vladanja i druga pitanja od značaja za ocenjivanje, propisuje ministar.

Oslobađanje od nastave fizičkog vaspitanja

~~Član 50.~~

~~Učenik može biti zbog bolesti ili invaliditeta privremeno ili za određenu školsku godinu oslobođen, delimično ili u celini, nastave fizičkog vaspitanja.~~

~~Odluku o oslobađanju učenika od nastave fizičkog vaspitanja i o ocenjivanju donosi nastavničko veće na osnovu predloga izabranog lekara.~~

~~Učenicima sa invaliditetom se nastava fizičkog vaspitanja prilagođava u skladu sa mogućnostima i vrstom invaliditeta.~~

ČLAN 50.

UČENIK MOŽE BITI PRIVREMENO ILI ZA ODREĐENU ŠKOLSKU GODINU OSLOBOĐEN OD PRAKTIČNOG DELA NASTAVE FIZIČKOG, ODNOSNO FIZIČKOG I ZDRAVSTVENOG VASPITANJA U CELINI ILI DELIMIČNO, OSIM UČENIKA SREDNJE ŠKOLE OSNOVANE ZA POTREBE UNUTRAŠNJIH POSLOVA.

DIREKTOR DONOSI ODLUKU O OSLOBAĐANJU UČENIKA OD PRAKTIČNOG DELA NASTAVE FIZIČKOG, ODNOSNO FIZIČKOG I ZDRAVSTVENOG VASPITANJA NA OSNOVU PREDLOGA IZABRANOG LEKARA.

UČENIK KOJI JE OSLOBOĐEN PRAKTIČNOG DELA NASTAVE FIZIČKOG, ODNOSNO FIZIČKOG I ZDRAVSTVENOG VASPITANJA OCENJUJE SE NA OSNOVU TEORIJSKIH ZNANJA, U SKLADU SA PROGRAMOM PREDMETA.

Završavanje školovanja u kraćem roku

Član 51.

Učenik koji postiže izuzetne rezultate u učenju ima pravo da završi školovanje u roku kraćem od predviđenog, OSIM UČENIKA SREDNJE ŠKOLE OSNOVANE ZA POTREBE UNUTRAŠNJIH POSLOVA.

Učenik iz stava 1. ovog člana ima pravo da polaganjem ispita završi započeti i naredni razred. Nastavničko veće utvrđuje ispunjenost uslova za ostvarivanje tog prava.

Opšti uspeh učenika

Član 52.

Opšti uspeh učenika utvrđuje se na kraju prvog i drugog polugodišta na osnovu aritmetičke sredine prelaznih zaključnih brojevanih ocena iz ~~predmeta~~ OBAVEZNIH PREDMETA, IZBORNIH PROGRAMA IZUZEV VERSKE NASTAVE I GRAĐANSKOG VASPITANJA, i ocene iz vladanja, i to:

- odličan uspeh - ako ima srednju ocenu najmanje 4,50;
  - vrlo dobar uspeh - ako ima srednju ocenu od 3,50 zaključno sa 4,49;
  - dobar uspeh - ako ima srednju ocenu od 2,50 zaključno sa 3,49;
  - dovoljan uspeh - ako ima srednju ocenu do 2,49.
- Ocene iz fakultativnih predmeta ne utiču na opšti uspeh učenika.

Član 56.

Učenik polaže popravni ispit u školi u kojoj stiče obrazovanje i vaspitanje u avgustovskom ispitnom roku, a učenik završnog razreda u junskom i avgustovskom roku.

~~Za učenika koji polaže popravni ispit u avgustovskom ispitnom roku IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, organizuje se pripremna nastava.~~

Učenik završnog razreda koji je položio razredni ispit ima pravo da u istom ispitnom roku polaže završni ili maturalni ispit, odnosno da polaže popravni ispit ako nije položio razredni ispit.

Izuzetno, redovan učenik koji nije položio popravni ispit može da završi započeti razred u istoj školi naredne školske godine, u svojstvu vanrednog učenika ponovnim polaganjem nepoloženog ispita, uz obavezu plaćanja naknade stvarnih troškova koje utvrdi škola. Kada završi razred vanredan učenik ima pravo da se u istoj školskoj godini upiše u naredni razred, u istom svojstvu.

Učenik završnog razreda koji ne položi popravni, završni, odnosno maturalni ispit završava započeto obrazovanje u istoj školi u svojstvu vanrednog učenika polaganjem ispita, uz obavezu plaćanja naknade stvarnih troškova koje utvrdi škola.

Testiranje učeničkih postignuća

Član 57a

~~Škola je dužna da obezbedi testiranje učeničkih postignuća na nacionalnim kao i međunarodnim testiranjima na koja se država obavezala ugovorima.~~

DRŽAVNA I MEĐUNARODNA ISPITIVANJA

ČLAN 57A

ŠKOLA JE DUŽNA DA OBEZBEDI TESTIRANJE UČENIČKIH POSTIGNUĆA NA DRŽAVNIM ISPITIVANJIMA, KAO I NA MEĐUNARODNIM ISPITIVANJIMA NA KOJA SE DRŽAVA OBAVEZALA UGOVORIMA.

BLIŽE USLOVE ZA SPROVOĐENJE ISPITIVANJA IZ STAVA 1. UTVRĐUJE MINISTAR.

Član 58.

Srednje obrazovanje se završava polaganjem ispita na državnom nivou. Vrste ispita kojima se završava određeni nivo srednjeg obrazovanja su: opšta matura, stručna i umetnička matura, završni ispit srednjeg stručnog obrazovanja, specijalistički i majstorski ispit.

UČENICI SREDNJIH BOGOSLOVSKIH ŠKOLA TRADICIONALNIH CRKAVA I VERSKIH ZAJEDNICA MOGU DA PRISTUPE POLAGANJU ISPITA KOJIM SE ZAVRŠAVA SREDNJE OBRAZOVANJE, I TO POLAGANJEM SRPSKOG, ODNOSNO MATERNJEG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI I DVA PREDMETA SA LISTE OPŠTEOBRAZOVNIH PREDMETA.

~~Ispiti iz stava 1. ovog člana~~ ISPITI IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA polažu se u skladu sa Zakonom i ovim zakonom.

Kršenje procedure ispita kojim se ugrožava jednakost učenika, odnosno odraslih predstavlja težu povredu radne obaveze zaposlenih.

Izuzetno, ne smatra se kršenjem procedure ako se vrši prilagođavanje uslova polaganja ispita za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, kojim se obezbeđuje jednakost učenika i odraslih tokom polaganja ispita.

Pravo na polaganje opšte mature

Član 60.

Opštu maturu polažu učenici nakon završenog četvrtog razreda srednjeg opšteg obrazovanja i vaspitanja u gimnaziji.

Opštu maturu, odnosno njen deo može da polaže i učenik nakon završenog četvrtog razreda srednjeg stručnog, odnosno umetničkog obrazovanja u skladu sa programom opšte mature.

Učenik sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, specifičnim teškoćama u učenju ili jezičkim barijerama polaže opštu maturu u uslovima koji obezbeđuju prevazilaženje fizičkih i komunikacijskih prepreka.

Timovi za inkluzivno obrazovanje i pružanje dodatne podrške pripremaju uslove za organizovanje i sprovođenje opšte mature za učenike iz stava 3. ovog člana.

PRAVO NA POLAGANJE OPŠTE MATURE IMA I LICE KOJE JE ZAVRŠILO PROGRAM IZ ČLANA 63A STAV 1. OVOG ZAKONA.

3.2. Stručna i umetnička matura

Program stručne i umetničke mature

Član 62.

Stručnom maturom proverava se usvojenost ~~stručnih~~ kompetencija i opštih standarda postignuća nakon završenog srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja, U SKLADU SA STANDARDOM KVALIFIKACIJE.

Umetničkom maturom proverava se usvojenost ~~umetničkih~~ kompetencija i opštih standarda postignuća nakon završenog srednjeg umetničkog obrazovanja i vaspitanja, U SKLADU SA STANDARDOM KVALIFIKACIJE.

Programne stručne i umetničke mature donosi ministar, u skladu sa Zakonom.

Program za sticanje kompetencija

Član 63a

~~Kandidat posle završenog trogodišnjeg srednjeg stručnog obrazovanja ima pravo na polaganje stručne mature ili opšte mature ukoliko je savladao program za sticanje kompetencija potrebnih prema programu mature.~~

~~Pravo iz stava 1. ovog člana kandidat stiče najmanje dve godine posle završenog srednjeg obrazovanja.~~

~~Program iz stava 1. ovog člana donosi ministar, u skladu sa Zakonom, imajući u vidu područje rada kome pripada obrazovni profil.~~

~~Bliže uslove za ostvarivanje programa iz stava 1. ovog člana propisuje ministar, u skladu sa Zakonom.~~

PROGRAM ZA POLAGANJE OPŠTE MATURE

ČLAN 63A

POLAZNIK PROGRAMA ZA POLAGANJE OPŠTE MATURE MOŽE BITI LICE KOJE JE ZAVRŠILO SREDNJE STRUČNO OBRAZOVANJE U TROGODIŠNJEM TRAJANJU, LICE KOJE JE STEKLO KVALIFIKACIJU NA NIVOU 3 NOKS U NEFORMALNOM OBRAZOVANJU, LICE KOME JE PRIZNATA EKVIVALENCIJA, U SKLADU SA ČLANOM 35A ZAKONA O NACIONALNOM OKVIRU KVALIFIKACIJA.

PROGRAM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA REALIZUJE SE U GIMNAZIJI U TRAJANJU OD DVE GODINE, NAKON ČEGA POLAZNIK STIČE PRAVO DA POLAŽE OPŠTU Maturu, U PRVOM NAREDNOM ROKU U KOJEM SE ORGANIZUJE.

TROŠKOVE POHAĐANJA PROGRAMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA I POLAGANJA OPŠTE MATURE SNOSI POLAZNIK.

POLAZNIKU KOJI JE ZAVRŠIO PROGRAM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA I POLOŽIO OPŠTU Maturu IZDAJE SE JAVNA ISPRAVA O POLOŽENOJ OPŠTOJ Maturi U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, BEZ STICANJA NIVOA 4 NOKS/SREDNJEG OBRAZOVANJA U ČETVOROGODIŠNJEM TRAJANJU.

PROGRAM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, NAČIN PRIJAVE ISPITA U IZBORNOM DELU OPŠTE MATURE I OSTALA PITANJA OD ZNAČAJA ZA POHAĐANJE PROGRAMA UTVRĐUJE MINISTAR.

Javna isprava i nastavak školovanja

Član 64.

Nakon položene stručne, odnosno umetničke mature učenik stiče srednje stručno, odnosno umetničko obrazovanje i vaspitanje, o čemu se izdaje javna isprava, u skladu sa ovim zakonom.

Na osnovu položene stručne, odnosno umetničke mature učenik može da se upiše na studije u naučnoj, stručnoj ili umetničkoj oblasti u kojoj je stekao srednje obrazovanje i vaspitanje, bez polaganja prijemnog ispita, osim ispita za proveru sklonosti i sposobnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje.

~~Na osnovu položene stručne, odnosno umetničke mature učenik može da se upiše na studije izvan oblasti iz stava 2. ovog člana, uz polaganje određenih predmeta opšte mature, koje utvrdi samostalna visokoškolska ustanova~~

~~umesto prijemnog ispita, u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje.~~

NA OSNOVU POLOŽENE STRUČNE, ODNOSNO UMETNIČKE MATURE UČENIK MOŽE DA SE UPIŠE NA STUDIJE IZVAN OBLASTI IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, UZ POLAGANJE ISPITA IZ ODREĐENIH OPŠTEOBRAZOVNIH NASTAVNIH PREDMETA KOJE POLAŽE U IZBORNOM DELU STRUČNE, ODNOSNO UMETNIČKE MATURE, A KOJE UTVRDI SAMOSTALNA VISOKOŠKOLSKA USTANOVA UMESTO PRIJEMNOG ISPITA, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE VISOKO OBRAZOVANJE.

NA OSNOVU POLOŽENE OPŠTE MATURE NAKON SAVLADANOG PROGRAMA IZ ČLANA 63A OVOG ZAKONA, KANDIDAT MOŽE DA SE UPIŠE NA STUDIJE U SKLADU SA ST. 2. I 3. OVOG ČLANA BEZ STICANJA SREDNJEG OBRAZOVANJA I VASPITANJA U ČETVOROGODIŠNJEM TRAJANJU.

Evidencija o uspehu učenika

Član 71.

Evidenciju o uspehu učenika čine podaci kojima se utvrđuje postignut uspeh učenika u učenju i vladanju i to: ocene u toku klasifikacionog perioda, zaključne ocene iz ~~nastavnih predmeta~~ OBAVEZNIH PREDMETA, IZBORNIH PROGRAMA i vladanja na kraju prvog i drugog polugodišta, zaključne ocene iz OBAVEZNIH PREDMETA, IZBORNIH PROGRAMA i vladanja na kraju školske godine, ocene na maturi i završnom ispitu i podaci o izdatim đačkim knjižicama, svedočanstvima i diplomama, uverenjima o uspehu učenika i diplomama za izuzetan uspeh, kao i o ocenama postignutim na ispitima.

Javne isprave

Član 79.

Na osnovu podataka unetih u evidenciju, škola izdaje javne isprave.

Javne isprave, u smislu ovog zakona, su: đačka knjižica, ispisnica, uverenje, svedočanstvo i diploma, a za učenike u srednjoj školi sa domom učenička legitimacija, odnosno elektronska kartica.

Škola upisanom redovnom učeniku izdaje đačku knjižicu.

Škola redovnom učeniku prilikom ispisivanja izdaje ispisnicu.

Škola izdaje učeniku uverenje o:

- 1) položenom ispitu;
- 2) položenom delu ispita na opštoj maturi;
- 3) položenom ispitu za obuku;
- 4) savladanom programu stručnog osposobljavanja;
- 5) položenom ispitu stručne osposobljenosti u skladu sa standardom kvalifikacije posle završenog prvog razreda srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja;

6) POLOŽENOJ OPŠTOJ MATURI U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, BEZ STICANJA NIVOA 4 NOKS/SREDNJEG OBRAZOVANJA U ČETVOROGODIŠNJEM TRAJANJU.

Uverenje iz stava 5. tač. 3) i 5) u skladu sa ovim zakonom, odraslom može da izda druga organizacija koja ima odobrenje za rad.

Škola izdaje svedočanstvo za svaki završeni razred.

Škola izdaje diplomu o:

- 1) stečenom obrazovanju za rad u trajanju od dve godine;

2) stečenom srednjem obrazovanju i vaspitanju, posle položenog završnog ispita na kraju trogodišnjeg srednjeg obrazovanja i vaspitanja i matorskog ispita na kraju četvorogodišnjeg srednjeg obrazovanja i vaspitanja;

3) završenom majstorskom obrazovanju;

4) završenom specijalističkom obrazovanju;

5) stečenom srednjem obrazovanju i vaspitanju, posle položene opšte mature;

6) stečenom srednjem obrazovanju i vaspitanju, posle položene stručne mature;

7) stečenom srednjem obrazovanju i vaspitanju, posle položene umetničke mature;

8) stečenom srednjem obrazovanju i vaspitanju, posle položenog završnog ispita srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja.

Posle položene internacionalne mature učeniku se izdaje javna isprava o završenom srednjem obrazovanju, u skladu sa programom internacionalne mature, ovim zakonom i Zakonom.

Javna isprava iz st. 3–8. izdaje se na srpskom jeziku ćirilskim pismom, latiničkim pismom u skladu sa zakonom, a kada se nastava izvodi i na jeziku nacionalne manjine, javna isprava izdaje se i na tom jeziku.

Ministar propisuje obrazac javne isprave i odobrava njegovo izdavanje, osim za elektronsku karticu.

Samostalni član 7. Zakona („Službeni glasnik RS”, broj 52/21)

„Član 7.

ZAKLJUČNO SA ŠKOLSKOM 2024/2025. GODINOM U ŠKOLI SE POLAŽE MATURSKI ISPIT ZA UČENIKE KOJI ZAVRŠAVAJU SREDNJE OBRAZOVANJE I VASPITANJE U ČETVOROGODIŠNJEM TRAJANJU, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM I ZAKONOM.

POČEV OD ŠKOLSKE 2025/2026. GODINE U ŠKOLI SE POLAŽU STRUČNA, UMETNIČKA I OPŠTA MATURA, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM I ZAKONOM.”

Član 24.

PODZAKONSKI AKT IZ ČL. 18. I 23. OVOG ZAKONA (ČLAN 63A STAV 5. I ČLAN 22.) DONEĆE SE U ROKU OD DVE GODINE OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

DO DONOŠENJA PROPISA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PRIMENJUJU SE PROPISI KOJI SU VAŽILI DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, AKO NISU U SUPROTNOSTI SA OVIM ZAKONOM.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA
PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Vlada

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju

Draft Law on Changes and Additions of the Law on Secondary Education and Upbringing

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

Sporazum, Naslov VIII Politike saradnje, Član 102. Obrazovanje i stručno osposobljavanje

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

Opšti rok utvrđen članom 72. Sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

Potpuno

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

/

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U postupku izrade predmetnog materijala nije bila konsultovana Evropska komisija, odnosno druga stručna tela Evropske unije.